

М.М. МУСІЄНКУ — 80

Відомому вченому і педагогу, провідному фахівцю у галузі фітофізіології, доктору біологічних наук, професору, академіку НААН, Миколі Миколайовичу Мусієнку виповнилося 80 років, водночас М.М. Мусієнко відзначає 55-річчя науково-педагогічної діяльності.

Микола Миколайович народився 11 січня 1941 р. у с. Смош Прилуцького р-ну Чернігівської обл. У 1958 р. він вступив до Сокиринського сільськогосподарського технікуму й отримав диплом за фахом «Агрономія». З 1961 р. М.М. Мусієнко працював агрономом-економістом колгоспу ім. Жданова в смт Куликівка Чернігівської обл. і навчався в Українській сільськогосподарській академії (нині — Національний університет біоресурсів і природокористування України). У 1963–1968 рр. він продовжив навчання на біологічному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (нині — Київський національний університет імені Тараса Шевченка) і працював у лабораторії фотосинтезу на посаді лаборанта й інженера. У 1971 р. Микола Миколайович захистив кандидатську дисертацію на тему: «Сортовые особенности метаболизма и термоустойчивости озимой пшеницы». З 1972 р. він був призначений на посаду заступника декана біологічного факультету цього самого навчального закладу.

З 1976 по 1979 рр. М.М. Мусієнко працював в Республіці Куба спочатку як консультант, а згодом радник Центру живлення цукрової тростини Гаванського університету, де сформував наукову школу фітофізіологів, яка стала науково-методичним центром для фахівців із країн Латинської Америки. Він продовжує співпрацювати з кубинськими колегами донині.

З 1979 р. Микола Миколайович працював доцентом кафедри фізіології рослин і заступником декана, з 1982–1987 рр. — деканом біологічного факультету, з 1990 р. — завідувачем кафедри фізіології та екології рослин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У 1985 р. він захистив докторську дисертацію на тему «Жароустойчивость озимой пшеницы и ее диагностика».

М.М. Мусієнко — фундатор і очільник наукової школи «Фізіолого-біохімічні основи формування стійкості та продуктивності рослин

у стресових умовах», затвердженої МОН України 1996 р., керівник науково-дослідних проєктів з ученими Республіки Куба, Польщі, Бельгії, Швейцарії, США, Канади. Він підготував 36 кандидатів і докторів наук і продовжує керувати аспірантами і докторантами.

Микола Миколайович сприяв вступу Українського товариства фізіологів рослин до Європейської асоціації фізіологів рослин (FESPP), а з 1992 р. впродовж 8–11 Конгресів FESPP працював

у цій міжнародній організації як національний делегат України. М.М. Мусієнко постійно зосереджував увагу на інтенсифікації виробництва сільськогосподарської продукції з одночасним зниженням енергетичних витрат і на екофізіологічних проблемах рослинництва. Він розробив і запатентував методи ранньої діагностики зимо-, посухо- та жаростійкості рослин, написав перший на теренах країн СНД підручник «Екологія рослин» і перший в Україні навчально-методичний комплекс із фізіології рослин. Педагогічний досвід Микола Миколайович узагальнив у 30-ти підручниках для ЗВО і шкіл («Біологія. 6 клас» витримав 14 видань). Нині він є членом FESPP, Європейської асоціації департаментів екології (AUDES), Міжнародної асоціації з фотосинтезу, віце-президентом Всеукраїнської асоціації біологів рослин, редколегій «Українського біохімічного журналу», «Українського ботанічного журналу» тощо. М.М. Мусієнка відзначено золотою і срібною медалями ВДНГ СРСР (1984, 1986), нагородами «Відмінник народної освіти» МО України (1986) і Ярослава Мудрого АН ВШ України (1995); преміями конкурсів «Соросівський професор» (1996), ім. М.Г. Холодного НАН України (1999); заслужений діяч науки і техніки України (2000) тощо. М.М. Мусієнка обрано академіком НААН (2007).

Микола Миколайович зустрічає ювілей на злеті творчих планів і задумів. Бажаємо ювілярові сили й наснаги, щастя, довголіття та міцного здоров'я.

Президія Національної академії аграрних наук України, Відділення рослинництва